

DOPIS REDAKCI

Čechova ultrazvuková konference, Olomouc 17.-19.9.2026: současné trendy v ultrazvukové diagnostice, fetální medicíně a genomice

Čech Ultrasound Conference, Olomouc, September 17–19, 2026: Current Trends in Ultrasound Diagnostics, Fetal Medicine, and Genomics

Pavel Calda¹, Daniela Fischerová¹, Pavel Tesner²

¹Klinika gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN, Praha

²Ústav biologie a lékařské genetiky 2. LF UK a FNMH

Korespondenční adresa: prof. MUDr. Pavel Calda, CSc., Klinika gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN v Praze, Apolinářská 18, 128 08 Praha 2, tel.: +420 224967273, e-mail: pavel.calda@vfn.cz

Publikováno: 19. 10. 2026 Přijato: 14. 10. 2026 Akceptováno: 16. 10. 2026

Actual Gyn 2026, 18, 11-13 ISSN 1803-9588 © 2026, Aprofema s.r.o.

Článek lze stáhnout z www.actualgyn.com

Citujte tento článek jako: Calda P, Fischerová D, Tesner P. Čechova ultrazvuková konference, Olomouc 17.-19.9. 2026: současné trendy v ultrazvukové diagnostice, fetální medicíně a genomice. Actual Gyn. 2026;18:11-13

Letošní Čechova ultrazvuková konference potvrdila dynamický vývoj prenatalní diagnostiky směrem k integraci špičkového ultrazvukového zobrazování, genomické medicíny a nástrojů umělé inteligence. Vedle tradičních témat fetální medicíny a gynekologické ultrazvukové diagnostiky dominovaly programu otázky automatizace, personalizace péče a implementace pokročilých genetických metod do každodenní klinické praxe.

Čechova ultrazvuková konference 2026, pořádaná Českou společností pro ultrazvuk v porodnictví a gynekologii ČLS JEP, nabídla v Olomouci přehled nejnovějších poznatků z oblasti gynekologické ultrazvukové diagnostiky, prenatalní medicíny, neonatologie, lékařské genetiky a nově i umělé inteligence. Program reflektoval rychle probíhající změny v oboru, zejména rostoucí propojení zobrazovacích metod s genomikou, automatizací a fetální terapií. Již úvodní přednášky naznačily, že současná perinatologie vstupuje do období těsné integrace ultrazvukového zobrazování, genomické diagnostiky a pokročilé datové analýzy, přičemž důraz se postupně přesouvá od samotné diagnostiky k individualizaci péče o matku a plod.

Konference nesoucí jméno profesora Evžena Čecha, průkopníka ultrazvukové diagnostiky v československém porodnictví a gynekologii, tradičně přilákala několik set účastníků z České republiky a Slovenska. Během tří dnů intenzivních odborných diskuzí byla pozornost věnována nejen zobrazování v gynekologii a porodnictví, ale také rychle se rozvíjejícím oblastem reprodukční genetiky, fetální terapie, neonatologie a digitálních technologií v medicíně. Mezinárodní charakter setkání podtrhla účast odborníků z USA, Dánska a

Slovenska.

Gynekologická ultrazvuková diagnostika: od akutních stavů po incidentální nálezy

Úvodní gynekologický workshop zahájila **profesorka Daniela Fischerová** (Onkogynekologické centrum KGPN 1. LF UK a VFN Praha) přednáškou věnovanou **akutnímu břichu v gynekologii**. Zaměřila se na systematický přístup k pacientce s akutní bolestí břicha a na diferenciální diagnostiku gynekologických i negynekologických příčin tohoto závažného klinického stavu. Významná část přednášky byla věnována ultrazvuku jako rychle dostupné metodě umožňující přímo u lůžka posoudit pánevní i abdominální patologii, identifikovat přítomnost volné tekutiny při nitrobrříšním krvácení a přispět k rozlišení zánětlivých, obstrukčních, ischemických, perforačních a dalších příčin akutního břicha. Důraz byl kladen především na propojení ultrazvukového nálezu s klinickým stavem pacientky a na včasné rozhodnutí o dalším diagnostickém či terapeutickém postupu.

Následující **live-scan demonstrace** ukázala praktické aspekty expertního ultrazvukového vyšetření a význam systematického přístupu k hodnocení jednotlivých anatomických oblastí – vnitřních a zevních rodidel, předního a zadního kompartmentu pánve a pánevních stěn včetně velkých cév.

V závěrečné části workshopu profesorka Fischerová představila **praktické kroky, jak při podezření na gynekologickou malignitu rozšířit standardní gynekologické ultrazvukové vyšetření o systematické zhodnocení rozsahu onemocnění v pánvi a dutině břišní**, a ukázala tak možnosti využití ultrazvuku nejen v diagnostice, ale také při stagingu gynekologických nádorů v běžné klinické praxi.

Kazuistiky a nové technologie

Páteční program zahájily kazuistiky. **Julie Čuková** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha) prezentovala případy zvýšené myometrální vaskularizace jako neobvyklé příčiny pozdní poporodní hemoragie. Ukázala význam dopplerovské sonografie v diagnostice arteriovenózních malformací a dalších cévních patologií dělohy. **Erik Dosedla** (FN AGEL Košice-Šaca) představil kazuistiku rozsáhlého hematometrokolpu u adolescentky, která demonstrovala význam ultrazvuku při diagnostice vrozených obstrukčních malformací ženského genitálního traktu. **Andrea Konečná** a **Ishraq Dhaifalah** (KNTB Zlín) následně prezentovaly případy prenatálně diagnostikovaných kostních dysplazií a zdůraznily nezastupitelnou roli genetických metod při konečném stanovení diagnózy.

Výraznou pozornost vzbudil blok věnovaný umělé inteligenci a novým technologiím. **Martin Hynek** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha) shrnul současné možnosti využití AI v prenatální diagnostice. Ukázal, že algoritmy hlubokého učení jsou již dnes schopny automaticky identifikovat základní anatomické struktury, provádět biometrická měření a podílet se na kontrole kvality vyšetření. Na něj navázal **Ivo Horniak** (Centrum prenatální diagnostiky) přednáškou o automatické biometrii a auditu kvality sonografických vyšetření. Zahraniční pohled přinesl **Rune Kristensen** (Life Science Robotics, Dánsko), který prezentoval zkušenosti s roboticky asistovaným ultrazvukem. Přestože se dosud jedná o technologii na pomezí experimentu a klinické praxe, výsledky naznačují potenciál zejména pro telemedicínu a vzdálená vyšetření. Společným jmenovatelem všech sdělení byla snaha o zvýšení reprodukovatelnosti ultrazvukového vyšetření, standardizaci diagnostických postupů a efektivnější využití expertních znalostí v každodenní klinické praxi.

Extrémní prematurita a fetální terapie

Blok fetální medicíny a neonatologie se soustředil na problematiku extrémní prematurity. **Jiří Vojtěch** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha) diskutoval biologické hranice viability a faktory ovlivňující přežívání extrémně nezralých novorozenců. **Tereza Lamberská** (Neonatologie VFN Praha) prezentovala dlouhodobé výsledky dětí zachráněných moderní intenzivní péčí a zdůraznila potřebu sledovat nejen přežití, ale i neurologický a psychomotorický vývoj. Zahraniční zkušenosti přiblížila **Karolína Adam** (Baylor College of Medicine, Houston), která se věnovala managementu těhotenství a novorozenců před hranicí 21. týdne gestace. Přednáška ukázala, jak rychle se v posledních letech posouvají hranice současné perinatologie a jak významnou roli v tomto vývoji hraje centralizace péče do vysoce specializovaných center.

V bloku prenatální diagnostiky upozornila **Hana Beložovičová** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha) na současný standard screeningu fetální růstové restrikce a preeklampsie. Zdůraznila význam kombinace mateřských rizikových faktorů, biochemických markerů a dopplerovského vyšetření v prvním trimestru. Velký zájem vyvolala přednáška **Františka Grochala** (Femicare, Martin) věnovaná čtyřdutinové projekci fetálního srdce. Autor ukázal, že i přes rozvoj pokročilých zobrazovacích technik zůstává správné hodnocení základních srdečních řezů klíčovým

prvkem prenatálního screeningu vrozených srdečních vad. Prakticky zaměřené sdělení přednesl **Zdeněk Žižka** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha) s kolegy, kteří diskutovali indikace urgentní intrauterinní transfuze u anemického hydropického plodu i v pokročilém gestačním stádiu.

Live-scan: jak pracují experti

Tradičně mimořádný zájem účastníků vzbudila odpolední live-scan session vedená **Miroslavem Břešťákem, Hanou Belošovičovou, Zdeňkou Lisou a profesorem Pavlem Caldou** (KGPN 1. LF UK a VFN Praha). Účastníci měli možnost sledovat přímou demonstraci expertního ultrazvukového vyšetření a diskutovat diagnostické postupy v reálném čase. Součástí programu bylo hodnocení morfologie plodu v prvním i druhém trimestru, dopplerovská diagnostika a moderní systematický přístup k ultrazvukovému hodnocení endometriózy podle systémů IDEA a #Enzian. Praktický charakter této sekce opět potvrdil mimořádný vzdělávací přínos interaktivních živých demonstrací.

Genomika v každodenní prenatální praxi

Sobotní program otevřely fetálně-genomické kazuistiky. **Jana Havalová** a **Ishraq Dhaifalah** (KNTB Zlín) se věnovaly diferenciální diagnostice zkrácených dlouhých kostí plodu a problému odlišení časné fetální růstové restrikce od geneticky podmíněných skeletálních onemocnění. **Pavel Vlašín** (Centrum prenatální diagnostiky Brno) představil možnosti klinického exomu při objasňování etiologie strukturálních abnormalit plodu.

Problematické předčasného porodu se věnoval **profesor Marian Kacerovský** (FN Olomouc), který shrnul současná doporučení pro prevenci a management spontánního předčasného porodu. Následně upozornil na zajímavé souvislosti mezi pohlavím plodu a rizikem předčasného porodu. **Profesorka Ivana Kacerovská Musilová** (PRENET MEDICAL Pardubice) diskutovala diagnostické limity prenatální diagnostiky některých vrozených vad a zdůraznila nutnost opakovaných kontrolních vyšetření. **Dagmar Smetanová** (GENNET Praha, FNMH) představila nové poznatky o polyhydramniu, včetně jeho genetických souvislostí. Krátké, ale prakticky zaměřené sdělení přednesl **Zdeněk Laštůvka** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha), který shrnul současné důkazy o využití progesteronu při opakovaných těhotenských ztrátách a informoval o nové možnosti používat preparáty se 400 mg přirozeného progesteronu. Genetický blok dokumentoval rychlý rozvoj genomické medicíny. **Zdeněk Laštůvka** ukázal cestu od ultrazvukového nálezu ke genetické diagnóze, zatímco **Marek Godava** (Fetmed, Olomouc) prezentoval možnosti genome-wide NIPT a prenatálního exomového sekvenování. Problematické náhodně zachycených nádorových predispozic a individualizaci nádorových rizik obecně se věnoval **Pavel Tesner** (2. LF UK a FNMH). Význam genetického poradenství v době stále složitějších genetických vyšetření zdůraznil **Antonín Šípek** (VFN a 1. LF UK Praha). Celý blok jednoznačně ukázal, že genomická diagnostika přes své limity stále upevňuje své postavení integrální součástí moderní fetální medicíny a stále častěji ovlivňuje klinické rozhodování již během těhotenství.

Neurosonografie a fetální kardiologie

Neurosonografický blok zahájili **Petra Turňová** a **Marek Dráb** (LF UK a UNB Bratislava, FemRay) přehledem možností vyšetření fetálního mozku již v prvním trimestru gravidity. Následně představili nové ultrazvukové markery otevřené spina bifida v oblasti zadní jámy lební a diskutovali koncept „dry brain“. **Patrik Šimják** (GENNET Praha) se zaměřil na prenatální diagnostiku poruch kortikálního vývoje a kriticky zhodnotil současné diagnostické možnosti i jejich limity.

Závěrečný blok byl věnován fetální kardiologii a budoucnosti perinatologie. **Víktor Tomek** (Dětské kardio-centrum FNMH) diskutoval minimální rozsah vyšetření fetálního srdce, které by měl zvládnout každý sonografista během screeningového vyšetření ve 20. týdnu těhotenství. Ve druhé přednášce se zaměřil na diagnostiku anomálií aortálního oblouku, které patří mezi významné prenatálně detekovatelné srdeční vady.

Budoucnost oboru

Konferenci uzavřel **profesor Pavel Calda** (Centrum fetální medicíny KGPN 1. LF UK a VFN Praha) zamýšlením nad budoucností perinatologie v zemích s nízkou natalitou. Zdůraznil, že navzdory prudkému technologickému rozvoji, nástupu umělé inteligence a genomiky zůstane klíčovou součástí moderní medicíny zkušený lékař schopný integrovat výsledky jednotlivých vyšetřovacích metod do racionálního klinického rozhodování.

Letošní ročník se v porovnání s předchozími lety výrazněji zaměřil na problematiku umělé inteligence, automatizace ultrazvukových měření a implementace genomických metod do rutinní prenatální diagnostiky. Současně však opakovaně zaznívalo, že ani nejpokročilejší technologie nemohou nahradit zkušenost klinika a schopnost interpretovat získané údaje v kontextu konkrétní pacientky a jejího těhotenství.

Čechova ultrazvuková konference 2026 tak potvrdila, že současná prenatální diagnostika se stále více opírá o propojení špičkového ultrazvuku, molekulární genetiky, fetální terapie a datové analytiky. Hlavním poselstvím odborného setkání byla potřeba zachovat vysokou úroveň klinické expertizy i v době rychle nastupujících technologických inovací a současně využít nové diagnostické možnosti ve prospěch přesnější a individualizované péče o matku a plod. Další ročník konference se bude konat za rok opět v Olomouci.